

**Техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар туындаған кезде  
қызметкерлердің, білім алушылардың және ПОҚ іс-қимылдарының  
тәртібі**

**Өрттің (жарылыстың) пайда болуы**

Басшының іс-әрекеттері;

1) бұл туралы дереу 101 нөмірі бойынша мемлекеттік өртке қарсы қызметке (бұдан әрі - МӨҚ) немесе 112 бірыңғай кезекші - диспетчерлік қызметке телефон арқылы хабарлау;

2) адамдарды құтқару және эвакуациялау, өртті алғашқы өрт сөндіру құралдарымен сөндіру және материалдық құндылықтарды сақтау жөнінде қолдан келгенше шаралар қабылдау;

3) өрттен қорғаудың автоматты жүйелерінің (өрт кезінде адамдарға хабарлау) іске қосылуын тексеру;

4) қажет болған жағдайда электр энергиясын өшіру (өрттен қорғау жүйелерін қоспағанда), желдету жүйелерінің жұмысын тоқтату;

5) ғимараттың үй-жайларында өрттің және түтіндеудің алдын алуға ықпал ететін басқа да іс-шараларды орындау;

6) МӨҚ бөлімшесі келгенге дейін өртті сөндіру бойынша жалпы басшылықты (объектінің өзіндік ерекшеліктерін ескере отырып) жүзеге асыру;

7) өртті сөндіруге қатысатын қызметкерлердің қауіпсіздік талаптарын сақтауын қамтамасыз ету;

8) МӨҚ бөлімшелерінің кездесуін ұйымдастыру және өрт ошағына және өртке қарсы сумен жабдықтау үшін ең қысқа жолды таңдауға көмек көрсету;

9) өрт сөндіру бөлімшесі келген соң объектінің конструктивтік ерекшеліктері, іргелес құрылыстар мен имараттар, сақталатын заттардың саны мен өрт қауіпті қасиеттері – және өртті сәтті жою, қауіпсіздік үшін қажетті басқа да мәліметтер туралы өрт сөндіру басшысына хабарлау.

Персоналдың (қызметкерлер, ПОҚ) іс-әрекеттері:

1) объектінің мекенжайы мен нөмірін, өрт шыққан жерді, өзінің тегі мен лауазымын атай отырып, басшылыққа, сондай - ақ мемлекеттік өртке қарсы қызметке (бұдан әрі - МӨҚ) телефон арқылы «101» нөмірі немесе «112» бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызметке дереу хабарлау;

2) сабақтарды тоқтату, электр аспаптары мен жабдықтарын өшіру, шамдарды өшіру және терезелерді жабу;

3) білім алушыларға кабинетте бар қорғау құралдарын беру;

4) ұстамдылық пен тыныштықты сақтай отырып, дүрбелеңге жол бермей, өрт кезінде бекітілген эвакуациялау жоспарына сәйкес білім алушыларды бірінші қабатқа және одан әрі ғимараттан негізгі немесе қосалқы есіктен шығару;

5) мүмкіндігінше зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету;

6) өрт сөндірушілер мен құтқарушылардың кездесуін ұйымдастыру, оларға кіру орындарын, өрт гидранттарының люктерін орналастыруды, эвакуациялау жоспарын және жоспардағы өрт орнын көрсету;

7) білім алушыларды түгендеу, оның нәтижелері туралы басшыға баяндау.

Білім алушылардың іс-әрекеттері:

1) өрт туралы дабылды естігеннен кейін, оқытушының нұсқауы бойынша, эвакуациялау жоспарына сәйкес кабинет пен ғимараттан шығу;

2) эвакуация барысында дүрбелеңге жол бермеу және итермелеу;

3) қатты түтін болған кезде тыныс алу органдарын қорғау құралдарын пайдалану;

4) қашып кетпей, эвакуациялау жоспарында көрсетілген жиналу орнына келу;

5) жиналу орнында тобында қасында отыратын адам болмаған жағдайда, оқытушыға немесе әкімшілік персоналға дереу хабарлау.

Қауіпсіздікті қамтамасыз ететін тұлғалардың іс-әрекеттері:

1) өртке қарсы қызметке қоңырау шалу, объектінің мекенжайын, кірме жолдарды, жану ауқымын, өз деректерін хабарлау;

2) объектіні хабардар ету жүйелерін іске қосу және өрттің туындағаны туралы хабардар ету;

3) объектінің әрбір бөлігінде адамдардың болуын тексере отырып, адамдарды объектіден уақтылы эвакуациялауды бастау;

4) алғашқы өрт сөндіру құралдарымен өртті оқшаулау және сөндіру жөнінде шаралар қабылдау;

5) мүмкіндігінше зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету;

6) өрт сөндірушілер мен құтқарушылардың кездесуін ұйымдастыру, оларға объектіге кіру орындарын, өрт гидранттарының люктерін орналастыруды, эвакуациялау жоспарын және жоспардағы өрт орнын көрсету;

7) өрт сөндірушілер келгеннен кейін ішкі істер органдарының қызметкерлері келгенге дейін аумақты қоршауға алу және сөндіруге қатысы жоқ адамдарға оған кіруге тыйым салу.